

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Етапи та процедури створення R&D центрів і лабораторій

д.т.н. Роман Небесний, 02.11.2023

Мета та основні питання модулю

Мета: розглянути практичні особливості створення R&D центрів і лабораторій у закладах вищої освіти (ЗВО) України та їх роль у структурі ЗВО.

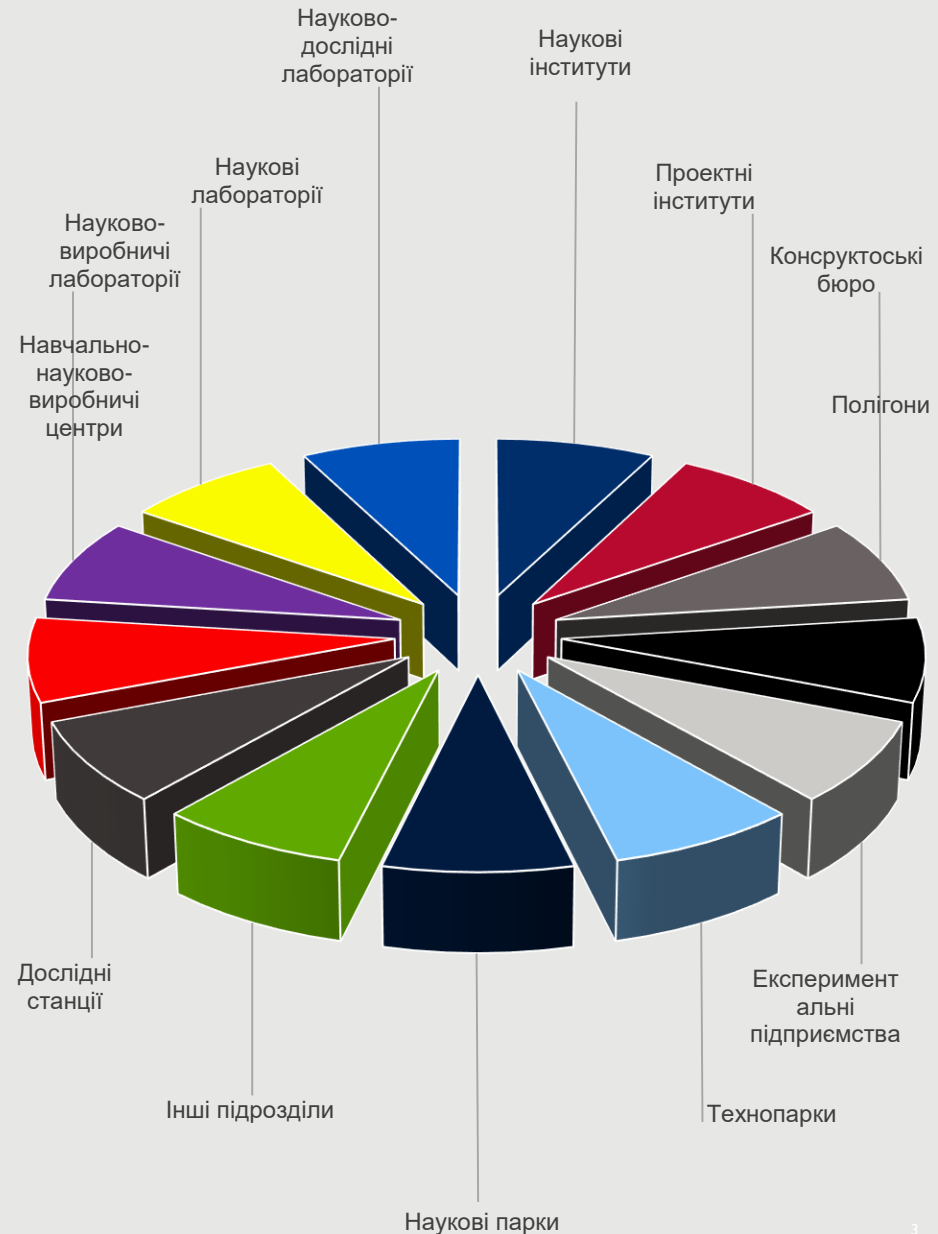
Модуль розкриває наступні питання:

- Роль R&D центрів і лабораторій у структурі ЗВО.
- Закони та документи, що регулюють діяльність R&D центрів і лабораторій в Україні.
- Послідовність (етапи) створення R&D центрів і лабораторій у ЗВО України.
- Кадровий склад R&D центрів і лабораторій, оплата праці.
- Типове положення про науково-дослідну лабораторію

Роль R&D центрів і лабораторій у структурі ЗВО

Основними завданнями науково-дослідної частини є:

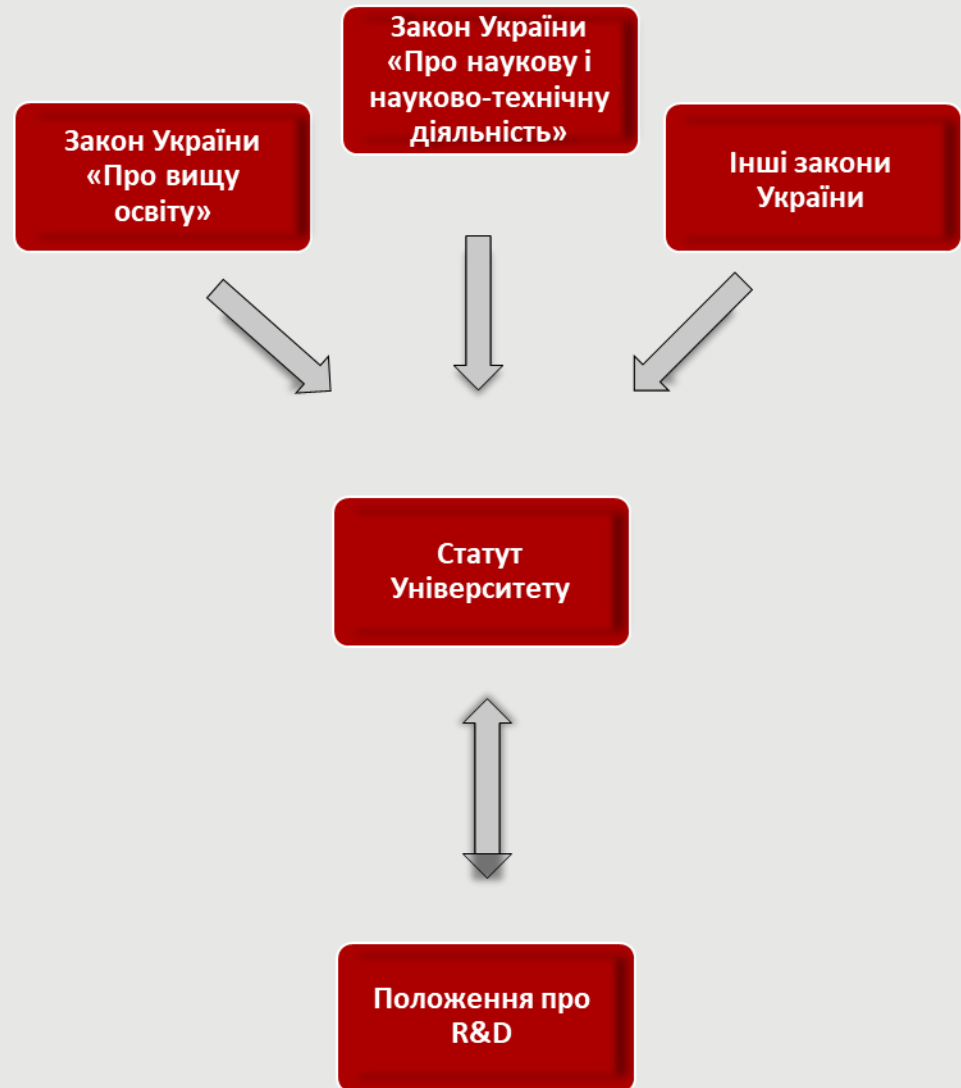
- Отримання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів шляхом провадження науково-технічної та інноваційної діяльності;
- Забезпечення органічного поєднання в діяльності університету освітньої, наукової та інноваційної діяльності; формування сучасного наукового кадрового потенціалу.
- Налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі науки.

Нормативні документи діяльності R&D центрів

Основні закони та документ, що визначають діяльність R&D центрів в університетах України:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Статут ЗВО;
- Положення про R&D центр чи лабораторію.

Етапи створення R&D центрів і лабораторій у ЗВО України

Ключові питання при створенні R&D центрів і лабораторій:

- Наукові напрями діяльності НДЛ;
- Кадрове забезпечення, склад та управління НДЛ;
- Фінансування діяльності та матеріально-технічне забезпечення НДЛ.

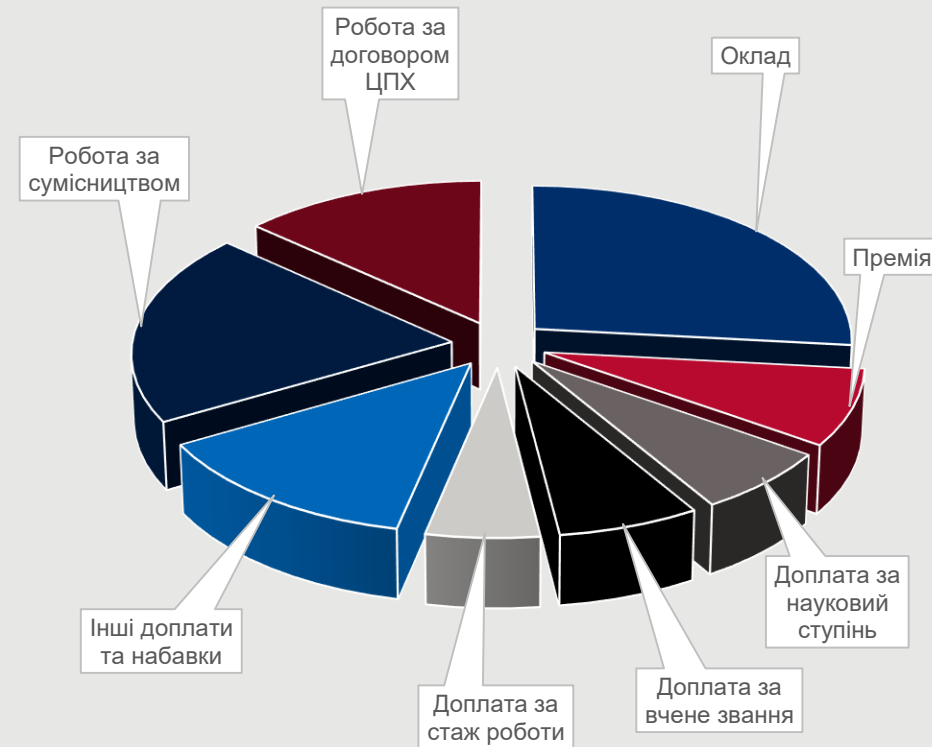

Кадровий склад R&D центрів і лабораторій, оплата праці

Структура оплати праці ННПП

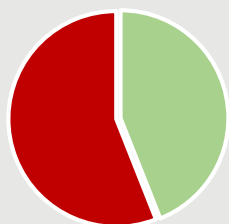
Основні посадами наукових працівників:

- Керівник (начальник) науково-дослідної частини;
- Учений секретар;
- Керівник (завідувач) наукового підрозділу (лабораторії, центру тощо);
- Провідний інженер;
- Головний науковий співробітник;
- Провідний науковий співробітник;
- Старший науковий співробітник;
- Науковий співробітник;
- Молодший науковий співробітник.

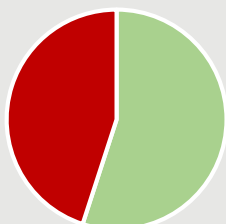
Структура податкового навантаження та непрямих видатків при виконанні НДР

Типовий господарський договір

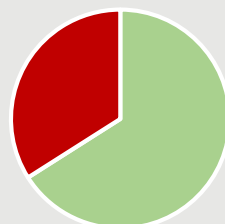
■ Заробітна плата ■ Відрахування

НДР за бюджетними програмами

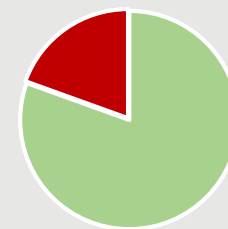
■ Заробітна плата ■ Відрахування

НДР за благодійні кошти

■ Заробітна плата ■ Відрахування

Стипендіальна підтримка

■ Стипендія ■ Відрахування

#	Тип договору	Накладні видатки, %	ПДВ, %	ЄСВ, %	Пенсійний фонд, %	Військовий збір, %	Сума договору, тис. грн.	Фактичне надходження науковій групі	
								Відсоток, %	Сума, тис. грн.
1	Комерційний госпдоговір, наукові дослідження	20	20	22	18	1,5	1000	44,0	439,89
2	Комерційний госпдоговір, наукові дослідження	-	20	22	18	1,5	1000	55,0	549,86
3	Благодійний договір, наукові дослідження	-	-	22	18	1,5	1000	66,0	659,84
4	Стипендія (не може бути виконанням робіт для замовника)	-	-	-	18	1,5	1000	80,5	805,00

Виконання НДР в університетському середовищі

R&D центри і лабораторії доцільно створювати для виконання великих проектів:

- ✓ Національного фонду досліджень України (НФДУ);
- ✓ Держбюджетної тематики (ДБ);
- ✓ Державного замовлення (ДЗ);
- ✓ Проєктів за міжнародними програмами;
- ✓ Великих господарських договорів, зокрема за тендерами;

- Невеликих господарських договорів для приватних замовників.

Обов'язки наукового керівника НДЛ

- формує стратегічні напрями розвитку науково-дослідної лабораторії на перспективу;
- організовує роботу, спрямовану на виконання перспективних і поточних завдань, координує науково-дослідну роботу та несе відповідальність за стан та результати цієї роботи;
- контролює якість виконаних робіт;
- забезпечує взаємодію навчального та наукового процесів шляхом залучення до науково-дослідної роботи науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів, а також наукових працівників лабораторії до навчального процесу;
- сприяє підготовці дисертацій штатними науковими працівниками науково-дослідної лабораторії;
- контролює підготовку наукових публікацій працівниками лабораторії.

Обов'язки завідувача НДЛ

- організовує виконання науково-дослідних робіт;
- забезпечує дотримання нормативних вимог, належне оформлення документації, вчасне звітування щодо виконаних робіт у встановленому порядку;
- здійснює моніторинг з пошуку можливостей практичного застосування результатів виконаних робіт;
- бере участь у підборі, атестації і оцінюванні діяльності працівників НДЛ;
- забезпечує підтримання у належному технічному стані приладів та обладнання для виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- забезпечує проведення метрологічної атестації та перевірку приладів контрольно-вимірювальної апаратури;
- забезпечує та контролює дотримання правил техніки безпеки.

Контрольні питання за модулем

- Які ключові вимоги ставляться для створення в ЗВО структурного підрозділу в організаційно-правовій формі «навчально-науковий інститут»?
- Закони та документи, що визначають створення, діяльність та ліквідацію R&D центрів та лабораторій в університетах України.
- Яка послідовність створення чергових (додаткових) науково-дослідних лабораторій?
- Які вимоги ставляться до структури кадрового складу наукового підрозділу ЗВО (R&D центру чи науково-дослідної лабораторії).
- Основні обов'язки завідувача науково-дослідної лабораторії.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Дякую!

Створення цієї презентації стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Проекту USAID «Економічна підтримка України». Зміст цієї публікації є відповідальністю авторів та необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів Америки.